

E PRESS yourself!

In deze nieuwsbrief:

- Een jubileumjaar in vogelvlucht
- Expressie presenteert: 'De eetkamer'
- 'De koning en de rest' boeit kids in Dansende Duinen
- Ontmoet de vijf nieuwe Expressie-spelers
- Terugblik op een mooi seizoen
- Afkicken van 'Het geheugen van water'
- Bestel een T-shirt!
- Word Vriend!

Een jubileumjaar in vogelvlucht

Eindelijk weer een 'Express yourself!', en een extra uitgebreide deze keer. Expressie is in beweging en dat is te merken aan deze nieuwsbrief. We blikken volop terug op het vorige seizoen, waarin Expressie naam heeft gemaakt met de ontroerende jubileumproductie 'Het geheugen van

water' en voor het eerst in haar geschiedenis een kindervoorstelling op de planken bracht: 'De koning en de rest'. Dankzij ijverig werk van Christien zijn in deze nieuwsbrief artikelen te vinden over beide producties. Martijn geeft een overzicht van de ontwikkelingen het afgelopen seizoen.

Maar natuurlijk kijken we ook vooruit. We stellen de nieuwe leden van Expressie voor, die inmiddels al volop meedraaien in de groep. En... we lichten een tipje van de sluier op over de productie die in 2008 op de planken verschijnt: John vertelt over de keuze voor 'De eetkamer'. Veel leesplezier!

Saskia Boske

Expressie presenteert: 'De eetkamer'

Expressie heeft ervoor gekozen om dit jaar 'De eetkamer' van A.R. Gurney op de planken te brengen. 'De eetkamer' is een afwisselend en maatschappijkritisch toneelstuk, dat bestaat uit bijna twintig losse scènes. Los wil zeggen dat er geen doorlopend verhaal wordt verteld. In de scènes komen vele personages en situaties voorbij. Het gemeenschappelijke element is dat alle scènes zich afspelen in een eetkamer met daarin prominent een eetkamertafel. Het stuk laat zien hoe het vasthouden aan normen en tradities voorbij kan gaan aan menselijke verlangens. Een vader die moeite heeft met de lesbische verhouding van zijn dochter, pubers die worstelen met de nor-

men van hun ouders, etc...

De keuze is op 'De eetkamer' gevallen om diverse redenen, zoals de caleidoscopische en humoristische stijl en het grote aantal personages. Expressie heeft momenteel maar liefst vijftien spelers, die allemaal meerdere rollen spelen in dit stuk. 'De eetkamer' biedt zowel de gevorderde spelers als de nieuwelingen de mogelijkheid om alles uit de kast te halen. Met het stuk wil ik laten zien hoe normen en waarden hun betekenis verliezen wanneer ze dogma's worden. Dan veroorzaken ze eerder verdeeldheid dan binding.

Om het stuk geloofwaardig op de planken te kunnen zetten, heb ik er - in tegenstelling tot andere

jaren - voor gekozen om niet te starten met het leren van de tekst. De spelers analyseren eerst de inhoud, gebruiken eigen associaties, improviseren... Kortom, er wordt met de tekst gespeeld, zodat iedere zin betekenis krijgt.

Ook zijn we verder op weg gegaan met het toepassen van de actiemethode van Helmert Woudenberg (vuur, water, lucht, aarde) en wordt veel aandacht besteed aan het omgaan met de ruimte en rekwisieten.

'De eetkamer' wordt uitgevoerd in Theater Dansende Duinen te Castricum in het weekend van 17 mei 2008. Dus houd vast een plaatsje vrij in je agenda.

John van Dongen, regisseur

‘De koning en de rest’ boeit kids in Dansende Duinen

Voorstelling door de ogen van Christien

Een goedgevulde zaal met zo'n 150 bezoekers van acht tot tachtig jaar, blije kinderkoppies en een spannend koninklijk muziekje. Dat is wat men zondag 23 september rond de klok van half drie in theater Dansende Duinen aantroef. Het publiek was in afwachting van de allereerste familievoorstelling van de jubilerende Castricumse Toneelgroep Expressie: 'De koning en de rest'.

Debuterend regisseuse Saskia Boske staat als eerste in de spotlights om iedereen welkom te heten en zich toch vooral te verontschuldigen voor het smoezelige decor. Het zal gauw duidelijk worden waar dat nou toch aan ligt. Ook aan de jarige kids die in het theater hun feestje vieren, is gedacht. Op het grote podium krijgen zij van de toneelgroep een zak spekkies en worden ze hartelijk toegezongen vanuit de zaal.

Uiteindelijk is daar dan het moment dat het doek opgaat. Onder live trompetgeschal, uitgevoerd door twee leden van muziekvereniging Emergo (Christine Stam en Paul Bijman), komt een snikken-

de koningin Marie (een rol die uitstekend vertolkt wordt door Jimke Roos) het paleis binnenstroompen. Al kibbelend voegt koningin Marguerite zich daarbij. Marguerite is een statige verschijning, zeer overtuigend ten tonele gebracht door de debuterende Carla van Wezop. Marie snikt omdat de koning binnenkort gaat sterven. Zij kan het noodlot niet accepteren en on-

dersteunt de koning volop in zijn hang naar het leven. Marguerite probeert de koning juist voor te bereiden op zijn naderende dood.

Dan maakt knecht Jules (Martijn van Wonderen) zijn entree. Van achter uit de zaal komt hij - koortsachtig de verwarming controlerend - het toneel op. „Het zou hier toch warm moeten zijn”, vraagt hij zich af. Het prachtige decor liegt er echter niet om: het gaat hier om een eeuwenoud paleis dat

danig in verval is geraakt. Overal spinnenwebben, stof en afgetrapte meubels. Jules ziet dat het uur van de waarheid is aangebroken. Wat er ook gebeurt, hij blijft zijn

koning trouw, want in de sterren staat geschreven: 'Knecht, dien uw meester'. Martijn van Wonderen weet een tragikomische lakei neer te zetten die de lachers meerdere keren op zijn hand krijgt.

En dan de koning ("Hoe is mijn voornaam nou ook alweer?"). Hij is oud, heel oud. Alle tekenen wijzen erop dat vandaag zijn laatste dag zal zijn. Maar hij wil

niet sterven. Hij is nog niet klaar. Die twijfel weet John van Dongen het publiek zeer goed duidelijk te maken. Van moeizaam opstaan, tot valpartijen, tot kreunen en steunen... maar ook hoogtepunten als een 'jumpende koning'-scène en een majesteitje van wel vier vingers oud. Uiteindelijk kan de koning, geholpen door zijn eerste echtgenote Marguerite, de zware last van zijn schouders laten vallen en in een aangrijpende slotscène zijn laatste adem uitblazen.

Christien Kessens

Ontmoet de vijf nieuwe Expressie-spelers

Toneelgroep Expressie is dit seizoen flink gegroeid. Alle leden van het vorige seizoen zijn gebleven en daarnaast hebben zich vijf nieuwe spelers aangemeld. Hier stellen ze zich voor:

Wendy Vlaming (34 jaar):

„Na de middelbare school kreeg ik het advies om naar de toneelschool te gaan. Ik wilde heel graag, maar was tegelijk verlegen en onzeker over mijn kunnen. Dus... ik werd juf. Na zeven jaar besloot ik een toneelopleiding te gaan volgen. Het werd de Acteerstudio in Den Haag. Heel erg leerzaam en (meestal) heel erg leuk. Maar toen ik mijn tweede kindje verwachtte, niet iets om mee door te gaan. Toch wilde ik wel blijven spelen. Het geeft zoveel energie, lol en je leert er zo veel van... Na een avond bij Expressie meegedaan te hebben, voelde ik me meteen op mijn plek en ben ik gebleven. Leuke mensen, er wordt hard gewerkt, veel gelachen en het sluit heel goed aan op de dingen waar ik vorig jaar mee bezig geweest ben. Ik heb dus veel zin in dit eerste jaar.”

Jessica Hüsstage (29 jaar): „Ik houd ervan om naast mijn werk actief bezig te zijn! Ik ben door een cursus projectmanagement via mijn werk erachter gekomen dat ik het geweldig leuk vond om in de huid van een totaal ander karakter te kruipen. Zo ben ik drie jaar geleden heel impulsief begonnen aan een cursus theatersport. Na ongeveer drie

jaar had ik zin in een nieuwe uitdaging en het leek me erg leuk om lid te zijn van een toneelgroep. Via internet kwam ik bij Expressie terecht. Na de super leuke workshop en een repetitie heb ik me aangemeld. Naast het toneelspelen volg ik een cursus kleding maken en ben ik actief bij de Binnenlandse Kampen Commissie van de YMCA, ter voorbereiding van zomerkampen met kinderen uit crisisgezinnen en kindertehuizen die ik in de zomer begeleid.”

Thea van den Dungen (60 jaar):

„Ik heb altijd wel iets creatiefs gedaan in mijn vrije tijd. Het is afwisselend toneelspelen of schilderen. Ik sta dicht bij de natuur en bij mijn intuïtieve gevoel. Creatief bezig zijn is voor mij op de eerste plaats vanuit mijn diepste wezen mijn gevoel tot uitdrukking brengen. Nu ik 60 geworden ben en gestopt met werken wil ik meer tijd creatief doorbrengen in verenigingsverband. In april 2007 kwam ik bij de uitvoering van 'Het geheugen van water' de uitnodiging voor de workshop van Expressie tegen. Na de workshop ben ik lid geworden. Het is voor het eerst dat ik toneel ga spelen met een vaste tekst. Ik ben heel benieuwd hoe mij dat gaat bevalen en of ik het voor elkaar krijg om na drie keer de vierde keer dezelfde tekst te produceren in plaats van een variatie daarop.”

Martijn Kooistra (33 jaar):

„Ik kom uit Amsterdam, maar de laatste tien jaar heb ik vooral in

Nijmegen gewoond. Daar ben ik ook met toneel in aanraking gekomen, door een cursus in cultureel centrum De Lindenberg (2002-2003). Toen ik na dat jaar een kind kreeg en toen nog een kind kreeg en een andere baan kreeg en ging verhuizen... kwam er van toneel niet meer veel terecht. Nu woon ik bijna een jaar in mijn eigen huis in Heemskerk en heb ik een goede baan bij Forbo Flooring, waar ik nieuwe linoleum vloerbedekkingen ontwikkel. Om ook echt iets voor mezelf te doen, ben ik op zoek gegaan naar een toneelvereniging en bij Expressie gekomen. De kennismaking was goed en ik heb veel zin in dit jaar.”

Roel van de Waal (61 jaar):

„Door de leuke ervaringen met toneel tijdens m'n schooltijd heb ik me eens voorgenomen ooit weer wat aan toneel te gaan doen. Door werk (in de sociale zekerheid) en andere leuke besognes (gezin, roeien, vrijwilligerswerk) is het daar nooit van gekomen, maar nu ik als ambteloos burger ruimer in mijn jasje zit is het moment daar. Op de kennismakingsavond bij Expressie kon ik direct al rollen lezen voor het toneelstuk De Eetkamer en ik voelde me gelijk weer thuis. Ook op de volgende avonden sprak de aanpak me aan: eerst goed analyseren wie je speelt, gelijk improviseren, aandacht besteden aan de attributen en tekst komt later wel. Ik heb er zin in.”

Terugblik op een mooi seizoen

Martijn zet de hoogte- en dieptepunten op een rij

Expressie begon het seizoen 2006-2007 met slechts zeven spelers. Vier spelers waren vertrokken (Marieke Neervoort, Hester Jonk, Marieke Saat en Wilco van Pel) en Hetty van der Linden gaf aan voorlopig niet te kunnen spelen. Gelukkig hadden we heel snel een geschikt stuk gevonden waar iedereen erg enthousiast over was: **'Het geheugen van water'** van de Engelse schrijfster Shelagh Stephenson. Dit zou na het succesvolle 'Morgen' de nieuwe uitdaging worden.

Expressie begon het seizoen met een volledig **nieuw bestuur**. Jimke Roos, die in 'Morgen' debuteerde bij Expressie, werd de nieuwe voorzitter. Regisseur John van Dongen nam de taak van penningmeester over van Carel Stut. Saskia Boske, die al langer de pr deed voor Expressie, trad toe tot het bestuur. Tenslotte nam ondergetekende de functie van secretaris over van Mieke Boot. Het nieuwe bestuur stelde zich als doel om er vooral voor te zorgen dat Expressie op de kaart zou komen te staan. De naam Expressie zei te veel Castricumers nog niks.

Op de **Castricumse Uitmarkt** van 16 september 2006 deelden we loten uit waarmee mensen prijzen konden winnen als zij op de website van Expressie keken (dat deden ruim honderd mensen). Verder probeerden wij mensen enthousiast te maken voor een workshop op 18 september in de

Santmark. Deze workshop werd een succes. Enkele deelnemers, te weten Christien Kessens, Carla van Wezop, Monique van den Hoed en Sipke Houwing, werden na afloop lid van Expressie.

Op initiatief van regisseur John van Dongen werd besloten om met de nieuwe leden en Fred Beekers te gaan werken aan het familiestuk **'De koning en de rest'** van Roel Adam. Toen Sipke Houwing zijn rol van knecht Jules teruggaf, nam John deze over. Daarmee kreeg hij een driedubbele taak: regie van 'Het geheugen van water' en spel en regie van 'De koning en de rest'.

Expressie werkte voor het eerst in haar 25-jarig bestaan gelijktijdig aan twee stukken. Dit bleek helaas niet altijd even goed te lopen. De spelers van 'De koning en de rest' hadden het gevoel dat ze te weinig aandacht kregen. Dit werd gelukkig goed besproken.

Op 3 en 4 februari 2007 hebben we met alle leden een **toneelweekend** gehad in Amsterdam. Net als het jaar ervoor hebben we daar veel aandacht besteed aan het repeteren van scènes (van beide voorstellingen) en zijn we met z'n allen uit eten geweest en hebben we een voorstelling van Toneelgroep Amsterdam bezocht. Deze voorstelling, 'Rouw Siert Electra', met grote namen als Halina Reijn en Hans Kesting, vond ik persoonlijk erg tegen vallen, maar al met al hebben we wel weer een heel gezellig weekend gehad. Erg leuk was ook dat erelid Irma Karssen bij het eten en de voorstelling aanwezig was.

Met 'Het geheugen van water' speelde Expressie voor het eerst in **Theater Dansende Duinen**, de theaterzaal van 'De Clinghe' op het terrein van GGZ Dijk en Duin in Bakkum. Ondanks het feit dat de verlichting nog niet optimaal was, bleek dit een groot succes. Beide uitvoeringen van 'Het geheugen' werden heel goed bezocht en ook de publieke reacties waren erg goed. De samenwerking met Theater Dansen Duinen verliep prima en bleek zeker voor herhaling vatbaar.

Na de voorstellingen van 'Het geheugen van water' moesten door omstandigheden Christien Kessens en Fred Beekers hun rol in 'De koning' teruggeven. Jimke Roos en ik hebben de rollen van respectievelijk koningin Marie en knecht Jules overgenomen. John van Dongen ging de koning spelen en Carla van Wezop speelde koningin Marguerite. Saskia Boske nam de regie over van John en heeft er mede voor gezorgd dat er toch nog een hele mooie voorstelling is gespeeld (zie ook artikel op pagina 2).

Met de huidige groep enthousiaste mensen (inclusief vijf nieuwe spelers dit seizoen) zie ik de toekomst van Expressie heel rooskleurig in. Ik weet zeker dat het doel van het bestuur om Expressie op de kaart te zetten al heel goed is geslaagd, maar we gaan natuurlijk door. Mijn toneelhart klopt harder dan ooit tevoren en ik heb dan ook heel erg veel zin om er met de huidige groep een heel mooi seizoen van te maken.

Martijn van Wonderen

Afkicken van 'Het geheugen van water'

Het is al ruim een half jaar geleden, maar bij de spelers ligt het nog vers in het geheugen: de succesvolle vertolking van 'Het geheugen van water'. Er is keihard gewerkt om de voorstelling op 20 en 21 april 2007 tot een succes te maken. Hoe hebben de spelers 'Het geheugen' ervaren?

De periode van voorbereiding was er één van hard werken en dan vraag je je af: hoe doen ze dat? Saskia vertelt: „Ik heb veel gelezen over het stuk. Ik heb meerdere keren de tekst geanalyseerd om nieuwe lagen te ontdekken. Ook heb ik gezocht naar eigen ervaringen die ik kon koppelen aan de situatie waar Mary in zat.” Voor Jimke was Teresa de eerste rol waarvoor ze tekst moest leren (na haar debuut in het improvisatiestuk 'Morgen' in 2006). „En wat voor tekst”, verzucht ze. „Lappen, papieren vol. Ik heb me eerst geconcentreerd op de tekst. Doordeweeks in de trein leren en in het weekend werd ik overhoord door mijn vriend. En ja, we hebben af en toe erg gelachen omdat de tekst best dichtbij kwam: 'Ik ben een seksgodin, dat moet je toegeven'.”

Een rol kan je op het lijf geschreven zijn of misschien heel ver van je af staan. Hoe zagen de spelers dit? Martijn: „De rol van

Mike was niet echt op mijn lijf geschreven. Bij de rol van een dokter met vrouw en gezin denk je toch niet gelijk aan iemand van 27.” Martijn vond het wel een uitdaging om Mike te spelen. „Ik denk dat ik een hele andere kant van mezelf heb kunnen laten zien. Ik kreeg de kans om een minder uitbundige rol te spelen dan ik eerder heb gedaan.” Dorrie (die moeder Vi speelde) herkende juist veel in haar personage: „Ik vond het een heel mooi stuk. In het begin sprak ieder voor zich en luisterde niet naar elkaar. Moeder speelde daarin nauwelijks tot geen rol. Totdat men echt naar elkaar ging luisteren en er begrepen werd dat ze nu zijn zoals ze zijn door invloed van de moeder. Zo is het ook in het echte leven, ook voor mij.” Dorrie vond haar teksten wel erg beladen. „Ik mag graag wel eens iets luchtigs er doorheen hebben.”

Arie speelde Frank, de man van Teresa. Hij beschrijft: „Veel voltrok zich buiten Frank, als de kouwe kant, om. Het was meer het aanschouwen van een spel tussen de zussen, die hun eigen frustraties uitten in gemeenschappelijk verdriet. Een beetje bizar. Mijn relatie met Teresa kwam later in het stuk nogal onder spanning te staan, vanwege verschil in opvatting rond werk en hobby. Het spel beviel me wel, aards van karakter en dichtbij mijzelf.”

En dan is het voorbij. „Het is altijd een vreemd gevoel als je na de laatste voorstelling samen het decor gaat afbreken”, zegt Martijn. „Je werkt heel lang toe naar een voorstelling en het is altijd

jammer als het afgelopen is.” Nadat het doek is gevallen barsten de reacties los. Saskia vertelt dat zij eigenlijk alleen maar positieve reacties heeft gehoord. „Er waren vooral veel mensen die zeiden dat het spel in z'n geheel van hoog niveau was. Ik weet dat sommige mensen in een deuk hebben gelegen en dat sommigen ook een traantje hebben gelaten. Dat is toch prachtig!” Jimke hoorde vooral terug dat men enthousiast was over het stuk, haar spel en over haar Marlies Dekkers bh (!).

Tenslotte moeten de spelers het stuk 'achter zich laten'. Volgens Arie gaat afkicken vrij snel: „Dat is een kwestie van bezig zijn met andere dingen. Wel vind ik het fijn direct na de voorstelling de sfeer en het gezamenlijke gevoel van presteren wat langer vast te houden.” Voor Jimke is afkicken er nauwelijks bij: „Volgens mij blijft een gespeelde rol altijd nog een beetje in je zitten. Ik ben nog steeds een beetje Tessa (uit het stuk 'Morgen') en ook Teresa komt nog af en toe boven. Soms zinnen uit het stuk. Soms een eigenschap van Teresa die je herkent. Na de voorstelling heb ik twee dagen een zwart gat en daarna kan ik me weer volop concentreren op een nieuwe rol.”

Christien Kessens

Nieuwsbrief Toneelgroep Expressie Castricum
Redactie:

Saskia Boske (tevens contactpersoon Expressie)
 Pieter acker 113
 1965 SR Heemskerk
 Telefoon: (0251) 252751
 E-mail: saskia@toneelgroepexpressie.nl

Kijk voor meer informatie, foto's en filmpjes op:

www.toneelgroepexpressie.nl

Bestel een T-shirt!

Steeds meer mensen dragen 'm... Het enige echte Expressie T-shirt. Als echte fan wil jij er toch ook één? Het T-shirt heeft een mooie kwaliteit en is te koop voor maar €10,-! Daarmee steun je de vereniging en help je bovendien de naamsbekendheid van Expressie te vergroten!

Bestellen? Stuur een e-mailtje naar saskia@toneelgroepexpressie.nl, bel 0251-252751 of geef je bestelling door aan een speler van Expressie. Vergeet niet je maat en adresgegevens te vermelden. Het T-shirt is beschikbaar in de maten S t/m XL. Je kunt het bedrag (€10,- per T-shirt) overmaken naar girorekening 9692766 t.n.v. Toneelgroep Expressie te Castricum, o.v.v. "T shirt". Het T-shirt wordt thuisbezorgd. Voor een afbeelding van de opdruk zie www.toneelgroepexpressie.nl/webwinkel.

Word Vriend!

Wil je op de hoogte blijven van de ontwikkelingen bij Expressie en ieder jaar verzekerd zijn van een vrijkaart voor de voorstelling?

Meld je dan aan als **Vriend van Expressie!** Daarmee steun je Expressie financieel en help je ons om voorstellingen mogelijk te maken. Maak minimaal €10,- over naar girorekening 9692766 t.n.v. Toneelgroep Expressie te Castricum, o.v.v. "Vriend". Je ontvangt dan een vrijkaart en de volgende uitgave van deze nieuwsbrief.

Sponsor Expressie! Koop een

Wij wensen je een expressief 2008!